

Chystá se stávkka!

Odbory si hrají na „zlého muže“ a zřizují stávkový výbor. Vláda by se neměla nechat zastrašit. Zároveň by ale měla být svolná k jednání.

Odbory nyní hrozí nejen stávkovou pohotovostí, ale také vytvořením stávkového výboru. O něm rozhodl úterní sněm Českomoravské konfederace odborových svazů, největší odborářské organizace v Česku. Odborářům vadí dopad navrženého vládního konsolidačního balíčku zejména na zaměstnance a jejich rodiny a také na důchodce. Není ovšem příliš zřejmé, proč se tolik berou za důchodce.

Lze to vysvětlit tak, že ČMKOS zjevně své misi dává politický přesah. Vždyť její šéf Josef Středula politické ambice má, což nejvýrazněji prokázal nedávnou kandidaturou na úřad hlavy státu. Politický podtext nese zjevně i agilita odborů ve věci konsolidačního balíčku. To proto, že razance a nasazení odborů stran jeho kritiky neodpovídá jeho skutečnému dopadu. Zkrátka a dobře, odbory to prostě přehánějí.

„Zlý muž“

Ale samozřejmě, hra na „zlého muže“ je známou vyjednávací strategií, v řadě případů osvědčenou. Nyní půjde hlavně o to, zda bude mít pětikoaliční vláda dostatečnou sílu, soudržnost a pevné nervy, aby „zlému muži“ dokázala čelit.

Pokud má vláda dosáhnout svého záměru opravdu citelně snížit schodek státního rozpočtu, těžko může odborům rozsáhleji ustupovat. Vždyť její balíček už nyní je mnohdy atakován pro nedostatečnou razanci, například ve škrtání dotací. Přitom autoři balíčku se snažili, až na některé excesy, aby byl jeho dopad rozložen poměrně rovnoměrně napříč společností.

Riziko v takovém přístupu, jež se nyní snaží politicky kapitalizovat ponejvíce právě odbory, spočívá v tom, že vláda „naštve úplně všechny“. Kdekdo totiž sice volá po

ozdravení veřejných financí, ale málokdo chce nést jeho břímě. Skončené připomínkové řízení, ale i ustanovení odborářského stávkového výboru, tak především představuje „kejhání potrefených hus“, kdy každá zasažená organizace nebo úřad se snaží hlasitým protestem svalit břímě balíčku na někoho jiného. A odbory jsou jen nejhlasilnější.

Nevyhýbat se jednání

V některých případech jsou ovšem připomínky objektivní a opodstatněné. Například když Asociace malých a středních podniků a živnostníků žádá zrušení excusu v podobě nulové spotřební daně z tichého vína a argumentuje narovnaním trhu. Víc jde ovšem zejména o symboliku. Pokud totiž vláda ve finální podobě balíčku ponechá tuto jen těžko vysvětlitelnou výjimku, bude na něj podstatná část veřejnosti hledět jako na výsledek lobbistické přetahované, v níž zkrátka někteří – třeba právě lobbisté za nulo-

vou daň z vína – jsou silnější než jiní.

To u veřejnosti zkrátka neupraví názor, že vláda se spravedlivě snaží zapojit do ozdravování veřejných financí rovnoměrně všechny v duchu spravedlivého „padni komu padni“. Přitom právě takovou filozofii se autoři balíčku evidentně chtěli řídit – a v nemalé míře se jim to i podařilo. Měli by v ní ovšem být ještě o něco důslednější. A nenechat se zastrašit „zlým mužem“ jménem odbory. Zároveň se ale nevyhýbat jednáním s ním.

Luxování drobných

Balíček má nakonec snížit záporné saldo státního rozpočtu v roce 2024 o 97,8 miliardy korun a za roky 2024 a 2025 pak dohromady o 151 miliard korun. Vyplyvá to z důvodové a předkládací zprávy k návrhu zákona k balíčku. Jedná se o takřka čtyři miliardy výraznější snížení schodku, než jaké vláda do té doby avizovala. Ze zmíněné důvodové zprávy k balíčku je rovněž zřejmé právě to, že vláda se rozhodla spíše „luxovat drobné“. Tedy vzít něco od řady



Foto: archiv Lukáše Kovandy

socioekonomických skupin, ale po troše, žádnou nezruinovat. Za balíček tak mají zaplatit (skoro) všichni, aniž to kohokoli výrazněji zabolalo. To je žádoucí filozofie. V ní by vláda ovšem měla být ještě krapet důslednější, aby ji veřejnost opravdu přijala.

Pouze samotný návrat před takzvané zrušení superhrubé mzdy by měl dopad 120 miliard korun. Což je více než desetinasobný dopad v porovnání s dopadem největší daňové změny obsažené v balíčku pro příští rok. Jedinou zásadní změnou v balíčku pro příští rok je tak seškrtání dotací. Nářek odborů, že běžná rodina zaplatí za balíček až 180 tisíc korun ročně, je při analýze dopadů balíčku – spočívajících v „luxování drobných“ – těžko zdůvodnitelný. ■

Autor je hlavní ekonom Trinity Bank

VYUŽIJTE LETNÍ CENU!!! DŘEVĚNÉ BRIKETY PRÉMIOVÉ KVALITY

DŘEVĚNÉ EKOBRIKETY

VHODNÉ DO VŠECH TYPŮ KAMEN, KRBŮ A KOTLŮ NA TUHÁ PALIVA

1 paleta = 1 tuna jen 9100 Kč



AKCE

DOPRAVA ZDARMA

při odběru od 2 tun do 30 km z prodejních skladů

OBJEDNÁVEJTE
PŘÍMO U VÝROBCE!
518 625 054

EKOBRIKETY s.r.o., Kelčany 60

www.ekobrikety.cz